

Přípravná hudební výchova

1. pololetí

Základní pojmy:

- zvuk, tón, vlastnosti tónů, houslový klíč, notová osnova
- nota, pomlka, takt, taktová čára
- noty v houslovém klíči g^1 , a^1 , h^1
- názvy not a pomlky celá, půlová, čtvrt'ová
- dynamická znaménka p , mf , f
- tempová označení *allegro*, *andante*, *lento*

Praktická znalost:

- všechny pojmy se žáci učí v praxi, pomocí říkadel, básniček, písniček, her, pohybu ...
- umět rozlišit zvuk a tón (rozpoznat a umět také vytvořit)
- umět rozlišit tón vysoký x hluboký, slabý x silný, krátký x dlouhý
- rytmizace slov, říkadel, básniček
- rytmická cvičení na novou a již probranou látku
- práce s rytmy v $2/4$, $3/4$ a $4/4$ taktu
- poznat T a L dobu v $2/4$, $3/4$ (chůze, houpání, tleskání)
- nálada hudby *dur* a *moll* (veselá, smutná)
- seznámení s některými hudebními nástroji
- notopis (houslový klíč, noty, stavba noty)
- zpěv jednoduchých lidových a dětských písní
- seznámení s Orffovými nástroji a jejich využití při písničkách, rytmických cvičeních, hrách
- učit děti, jak se chovat na koncertě (role diváka, role účinkujícího)

Přípravná hudební výchova

2. pololetí

Základní pojmy:

- zvuk, tón, vlastnosti tónů, houslový klíč, notová osnova
- nota, pomlka, takt, taktová čára
- noty v houslovém klíči c1 – d2
- názvy not a pomlk: celá, půlová, čtvrt'ová, osminová, půlová s tečkou
- hudební abeceda
- staccato, legato, koruna, repetice, crescendo, decrescendo

Praktická znalost:

- všechny pojmy se žáci učí v praxi, pomocí říkadel, básniček, písniček, her, pohybu ...
- umět rozlišit zvuk a tón (rozpoznat a umět také vytvořit)
- umět rozlišit tón vysoký x hluboký, slabý x silný, krátký x dlouhý
- rytmizace slov, říkadel, básniček
- rytmická cvičení na novou a již probranou látku
- vytvoření vlastního rytmu ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- určení metra 2/4, 3/4 (chůze, houpání, tleskání)
- umět taktovat 2/4 takt (hra na dirigenta)
- seznámení s některými hudebními nástroji
- notopis (houslový klíč, noty, stavba noty)
- zpěv jednoduchých lidových a dětských písní
- seznámení s Orffovými nástroji a jejich využití při písničkách, rytmických cvičeních, hrách
- učit děti, jak se chovat na koncertě (role diváka, role účinkujícího)

Hudební teorie a praxe 1. ročník

1. pololetí

Základní pojmy:

- žák ovládá a navazuje na znalosti PHV
- nota a pomlka šestnáctinová, čtvrt'ová s tečkou
- noty v houslovém klíči g – c3
- posuvky křížek, béčko, odrážka
- stupnice, tónina
- dynamika, dynamická znaménka ppp, pp, p, mf, ff, fff
- stupnice C dur, G dur, F dur (jejich složení a základní trojzvuk)
- adagio, allegretto, moderato, ligatura, legato
- W. A. Mozart – život a dílo (zmínit období klasicismu)

Praktická znalost:

- rozlišování zvuků a tónů
- čtení a psaní not v G klíči od g-c3
- taktování ve 4/4 taktu
- rytmižace jednoduchých slov a slovních spojení
- znalost křížků a béček po sobě (umí zapsat a vyjmenovat)
- tleskání a ťukání zapsaných rytmických cvičení obsahující probrané délky not a jejich pomlky
- ostinátní doprovod k jednoduché písni na Orff. nástroje
- rozeznat melodii stoupající a klesající
- rozliší těžkou a lehkou dobu
- popis symfonického orchestru a znalost některých nástrojů
- znalost a zpěv lidových a dětských písní
- vyjádření nálady písně, obsahu textu říkadla, básničky nebo pohádky prostřednictvím dramatického nebo výtvarného projevu

Hudební teorie a praxe 1. ročník

2. pololetí

Základní znalost:

- basový klíč, noty v basovém klíči c – c¹
- druhy oktáv
- půltón, celý tón
- interval, základní dělení intervalů podle sluchu (čisté, velké)
- stupnice dur do 2 křížků a 2 bé
- strunné nástroje - smyčcové nástroje (housle, viola, violoncello, kontrabas)
- ritardando, accelerando, portamento, prima volta, seconda volta
- B. Smetana, A. Dvořák (život, dílo a poslech – zmínit období romantismu)

Praktická znalost:

- rozlišování zvuků a tónů
- čtení a psaní not v basovém klíči od c – c¹
- umí pracovat s 3/8 a 6/8 taktem
- znalost křížků a béček po sobě (umí zapsat a vyjmenovat)
- rytmizace jednoduchých slov a slovních spojení
- tleskání a ťukání zapsaných rytmických cvičení obsahující probrané délky not a jejich pomlky
- ostinátní doprovod k jednoduché písni na Orffovy nástroje
- rozeznat melodii stoupající a klesající
- popis symfonického orchestru a znalost některých nástrojů
- znalost a zpěv lidových písní k výuce intervalů
- vyjádření nálady písně, obsahu textu říkadla, básničky nebo pohádky prostřednictvím dramatického nebo výtvarného projevu
- práce s interaktivní tabulí, práce na PC, práce s metronomem
- sledování dění na kulturní scéně

Hudební teorie a praxe 2. ročník

1. pololetí

Základní pojmy:

- rozlišení sluchem tónorod dur i moll
- akord, tónický kvintakord a jeho obraty sextakord a kvartsextakord (C dur, G dur, D dur, F dur, B dur)
- stupnice A dur, E dur (jejich složení, půltóny, tónický kvintakord)
- intervaly čisté a velké (č. 1, v. 2, v. 3) zápisem a čtením
- presto, vivo, lento
- dechové žesťové nástroje (trubka, pozoun, lesní roh, tuba)
- Česká hudba (počátky české hudby: Hospodine pomiluj ny, Svatý Václave, husitské chorály a písně, světské písně)
- A. V. Michna, J. J. Ryba
- znalost české státní hymny

Praktická znalost:

- opakovat činnosti z náplně 1. ročníku (činnosti vokální, instrumentální, poslechové, pohybové)
- znalost základní charakteristiky dur a moll
- rozeznávat sluchově nově probrané hudební nástroje
- rozeznávání intervalů sluchem i v notovém zápisu
- práce s interaktivní tabulí
- práce na PC

Hudební teorie a praxe 2. ročník

2. pololetí

Základní pojmy:

- akord, tónický kvintakord a jeho obraty sextakord a kvartsextakord (C dur, G dur, D dur, A dur, E dur, F dur, B dur, Es dur, As dur)
- stupnice Es dur, As dur (jejich složení, půltóny, tónický kvintakord)

- stupnice moll (aiolská, harmonická, melodická)
- stupnice a moll, e moll, d moll
- intervaly čisté a velké (č.4, č.5, v.6, v.7, č.8)
- dechové nástroje dřevěné (příčná flétna, hoboj, klarinet, fagot)
- Česká hudba – L. Janáček, B. Martinů

Praktická znalost:

- znalost základní charakteristiky dur a moll
- rozeznávání intervalů sluchem i zápisem
- rozeznávat sluchově nově probrané hudební nástroje
- prvky improvizace – zhudebnění krátkého říkadla
- práce s interaktivní tabulí
- práce na PC
- orientace ve vzniku, vývoji a v hlavních představitelích brněnské hudební scény od počátku po současnost.

Hudební teorie a praxe 3. ročník

1. pololetí

Základní pojmy:

- aktivní používání kvintového a kvartového kruhu
- stupnice dur do 5 křížků a béček
- mollové stupnice – e, h, fis, cis
- sestavení kvintakordu – jeho obraty dur, moll (u všech dur stupnic do 5 křížků a bé, u moll do 4 křížků)
- hlavní stupně v tónině – T, S, D
- triola, synkopa
- hudební formy: rondo, kantáta, píseň
- agogické pojmy: marcato, con brio, maestoso, scherzando
- tempová označení: largo, sostenuto, grave, comodo, prestissimo
- baroko - A. Vivaldi, J. S. Bach, G. F. Händel

2. pololetí

Základní pojmy:

- mollové stupnice -_d, g, c, f
- sestavení mollového kvintakordu – u stupnic do 4 bé
- stupnice stejnojmenné a paralelní
- všechny intervaly velké, čisté, malé v psané a sluchové podobě
- označení způsobu hry: glissando, vibrato, pizzicato, portamento
- sluchově a vizuálně poznat nástroje: harfa, varhany, klavír, cembalo, bicí nástroje
- hudební formy: opereta, opera,
- 1. Vídeňská škola – J. Haydn, W. A. Mozart, L. van Beethoven

Hudební teorie a praxe 4. ročník

1. pololetí

Základní pojmy:

- v psané a sluchové podobě intervaly čisté, velké, malé, (zmenšené, zvětšené)
- stupnice – dur/moll do 7 křížků a béček
- enharmonická záměna
- komorní tělesa: duo – kvinteto
- takt alla breve, alikvotní tóny, ladění, transpozice
- hudební romantismus - P. I. Čajkovskij, F. Chopin, R. Wagner, B. Smetana, A. Dvořák

2. pololetí

Základní pojmy:

- hlavní a vedlejší akordy na všech stupních tónin dur a moll
- aplikace pojmů T, S, D
- melodické tóny: příraz, skupinka, nátryl, mordent, trylek, obal
- seznámení s pojmy: motiv, téma, perioda, variace, fuga, symfonická báseň, balet, programní hudba, mpf, vpf
- sluchové a vizuální poznání: cimbál, akordeon, dudy, práce s lidovou písní
- významné hudební festivaly
- hudební impresionismus - C. Debussy, M. Ravel

Hudební teorie a praxe 5. ročník

1. pololetí

Základní pojmy:

- všechny stupnice dur/moll s křížky a béčky
- seznámení se stupnicemi: celotónové, exotické, staré církevní
- kvintakordy na všech stupních dur/moll a jejich obraty
- homofonie, polyfonie, konsonance, disonance
- sluchově a vizuálně rozliší intervaly čisté, velké, malé (seznámení s intervaly nona, decima, undecima)
- přednesová označení: appassionato, leggiero, fuoco, furioso, risoluto, tranquillo
- vývoj hudby od pravěku – klasicismus (tance barokní suity, sonátová forma)

2. pololetí

Základní pojmy:

- dominantní septakord a jeho obraty
- sestavit akordy zvětšené a zmenšené
- stupnici rozdělit na tetrachordy
- přednesová označení: molto, poco, sempre, simile, unisono
- seznámení s historickým vývojem notopisu, staré klíče
- umělecké směry: romantismus, 20. stol. (neoklasicismus, neofolklorismus)
- Igor Stravinskij, Béla Bartók, Arnold Schönberg, Leoš Janáček, Bohuslav Martinů, Josef Suk
- seznámení s jazzovou hudbou – Scott Joplin, Louis Armstrong
- hudba 21. století